

Scheepspraet mei 1977

HET DAGVERBLIJF

In het paviljoen "de Aak" is een ruimte waar het "dagverblijf" zich bevindt. We hebben daar twee lokalen, een eigen keukentje en toiletten.

Buiten het paviljoen hebben we ook nog een speelruimte, waarop een klimrek, glijbaan, schommels en een zandbak staan.

De kinderen die bij ons komen worden voorbereid op een school voor buitengewoon onderwijs. Het dagverblijf wordt daarom ook wel speelleerklas genoemd. Wat doen we op het dagverblijf?

1. We werken aan de sociale ontwikkeling.
Sociaal gedrag is een vereiste voor elk mens. Je leeft niet alleen, maar met anderen samen. Je zal met andere mensen rekening moeten houden.
Dit geldt ook voor de geestelijk gehandicapten, die vaak als eenlingen fungeren.
We proberen daarom de kinderen te helpen om met anderen in relatie te treden. Uit een goed contact met de opvoeder groeit de belangstelling voor het andere en de ander.
Door kinderen taakjes te laten verrichten en rekening te leren houden met de anderen, wordt het eigenwaarde- en verantwoordelijkheidsgevoel bevorderd.
De hele dag werk je aan de sociale ontwikkeling
- We doen contactspelletjes met het kind en betrekken daar de andere kinderen bij;
- We leren het kind samen met andere kinderen met speelgoed omgaan;
- We leren het kind om op zijn beurt te wachten;
- We leren het kind met spel mee te doen ook al heeft het niet zo veel zin;
- We stimuleren het kind om anderen te helpen;
- We leren het delen van bijvoorbeeld limonade.

2. Redzaamheid

Altijd verzorgd worden schept een gevoel van afhankelijkheid, waardoor de normale drang naar zelfstandigheid wordt afgeremd. Het verantwoordelijkheidsgevoel wordt bevorderd als het kind zelf enige taken kan verrichten. De omgeving wordt dan ook meer acceptabel. Een zekere verzorgdheid en zelfbeheersing en behoorlijke manieren vergemakkelijken het contact met de omgeving.

Het kind hoeft niet op zijn beurt te wachten om geholpen te worden en kent meer vrijheid. Samen met het paviljoen werken we aan de redzaamheid. Er worden programma's gemaakt voor de

1. Zindelijkheidsstraining;
2. het zelfstandige drinken (duidelijk maken dat het drinken wil-rustig leren drinken-leren op de beurt te wachten-leren beker te vullen-zich en anderen leren van drinken te voorzien)
3. leren aan- en uitkleden
Op geregelde tijden worden de programma's geëvalueerd en aangepast.

3. Spel

Spel betekent inspanning voor het kind. Het is nodig voor de geestelijke en lichamelijke ontwikkeling. Voor de ontwikkeling van het kind is het spelen zelfs zo goed dat we een kind dat niet speelt dit gaan leren. Dit is nogal eens het geval met zwakzinnige kinderen. Deze hebben dikwijls geen belangstelling voor zaken buiten hun eigen lichamelijke sfeer of ze zijn avitaal en gaan niet op onderzoek uit en hebben nergens interesse voor.

Door verschillende oorzaken komen ze niet tot spelen. Enkele van deze oorzaken zijn:

1. chaos: alles boeit en interesseert het kind, maar het is van zo korte duur dat er geen spel op gang komt.

2. zinloze herhaling: deze kinderen komen niet tot spelen omdat ze met speelgoed opnieuw hetzelfde doen. Er is niets "speels" meer te vinden in deze activiteiten, het is een stereotype gedrag. De zinloze herhaling wordt soms veroorzaakt door het materiaal dat te moeilijk is of te veel inspanning vraagt.
3. te grote bekendheid: het spelkarakter gaat verloren omdat het kind het spel zo goed beheerst dat het dit blindelings en zonder enige moeite verricht. Het spel is veranderd in een automatische handeling. Het is van belang om de interesse op te wekken en materiaal op niveau te kiezen. De speeldrang probeer je te ontwikkelen, omdat spel erg belangrijk is. Door het spelen ontdek je allerlei dingen. Spelen is belangrijk om te leren. Al spelende leer je.

Opdrachten komen pas aan de orde wanneer de kinderen eigen met het materiaal zijn geworden. Eerst experimenteren ze met het materiaal. Daarna kunnen ze de taken zo nauwkeurig mogelijk uitvoeren. De taken die je het kind geeft moeten bij hun bereikte niveau aansluiten.

De overgang van de ene ervaring en bezigheid naar de andere moet vloeiend verlopen. Door spel ontwikkel je o.a. de volgende factoren.

1. Motoriek
Grove motoriek - bewegingsactivering met groot materiaal (bank-klimrek-fiets-step) Fijne motoriek - spelen met constructiemateriaal ontwikkelingsmateriaal.
2. Visuele waarneming
Met behulp van kleine opdrachtjes leren we ze vorm en kleur te onderscheiden. We doen dit bijvoorbeeld door middel van sorteerspelen.
3. Auditieve waarneming
Hieronder verstaan we het goed leren luisteren en het onderscheiden van geluiden. Een voorbeeld hiervan is: de kinderen liggen allemaal op de grond, als er op de trom wordt geslagen mogen ze gaan staan.
4. Visueel en akoestisch geheugen
Door training ontwikkelen we het geheugen. Voorbeeld visueel geheugen: Geef je het kind voor het eerst een teststoof dan zal het door ondervinding bemerken dat het vierkante blokje niet past in het ronde gat. Het zal wel steeds proberen om het vierkante blokje in het ronde gaatje te stoppen. Na succesvolle herhalingen zal het kind direct het vierkante blokje in het vierkante gat stoppen. Het heeft onthouden dat dit past.
Voorbeeld akoestisch geheugen
Leren dat een hond blaft en een poes miauwt.

4. Taalontwikkeling

De taal is belangrijk bij het sociale contact. Het is een middel om je te uiten, je gevoelens en wensen kun je door de taal kenbaar maken.

Het begrijpen, de zogenaamde passieve taal, gaat vooraf aan de taal. Door het begrijpen van de taal krijgt de omgeving voor het kind een overzichtelijk karakter en zal het kind zich meer op zijn gemak voelen.

De actieve taal ontwikkelt zich in verschillende fases.

1. brabbelen zonder betekenis
2. brabbelen met betekenis
3. woorden na zeggen zonder de betekenis te begrijpen
4. een woordzinnen
5. twee woordzinnen - begrijpt de gesproken taal goed, maar heeft nog een eenvoudige woordenschat
6. meer woordzinnen - heeft een groeiend aantal woorden ter beschikking
7. Het kind spreekt in taalkundig goed opgebouwde zinnen en kan zich daarin goed uitdrukken.

Om de taal zoveel mogelijk te stimuleren maken we o.a. gebruik van: platen, boekjes, lotto's, concrete voorwerpen, poppenkastspel.

5. Muziek

Muziek heeft een emotionele waarde voor het kind. De muziek kan de stemming van het kind beïnvloeden, het maakt het kind blijer, rustiger of onrustiger.

Sommige kinderen kunnen al heel jong rustig naar muziek luisteren en er van genieten, anderen moeten er naar **leren** luisteren. Zij horen teveel geluiden tegelijkertijd waardoor zij zich moeilijk op de muziek kunnen concentreren. Bij het muziekspel leren we ze geluiden te onderscheiden en de emotionele belevingen in bewegingen te vertalen. Voorbeeld: op marsmuziek lopen we en op dans muziek dansen we.

Voor iedere groep hebben we een program ma waarin de bovenstaande punten regelmatig terug komen. Iedere dag komen er vier verschillende groepen. Ieder heeft een vaste ochtend en een vaste middaggroep.

Joke Kop José Smeele
Middelharnis, mei 1977

?